

FARSKÁ RODINA

TROJMESAČNÍK SPIŠSKONOVESKÝCH KATOLÍKOV

Ročník IV. * Číslo 2 * apríl - jún 2014

farskarodina@gmail.com

www.fara.sk/snv

Nové srdce

TEXT: DANIEL LYSÝ

SNÍMKA: INTERNET

Dovoľte mi na úvod jednu otázku: Akú hodnotu má podľa vás ľudské srdce? Viem, trochu bizarná otázka. Jeho cena je, samozrejme, nevyčísliteľná, hodnotovo neoceniteľná, nesmierna. Je to najväčší poklad, ktorý nám bol zverený, aký v tele nosíme. Asi najlepšie tomu rozumejú ľudia, ktorí prežili transplantáciu srdca. Žijú vďaka srdcu niekoho, kto sa ho rozhodol darovať, keď ho už nepotreboval.

Čo by ste robili, keby vaše srdce zlyhávalo, váš život by visel na vlásku a vtom by k vám prišiel niekto a ponúkol to svoje? Jeho posledným prianím by bolo, aby jeho srdce tĺklo vo vás. Akú vďačnosť, lásku, aké dojatie by ste cítili... „Večer v ten istý prvý deň v týždni, keď boli učeníci zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: „Pokoj vám!“ Ako to povedal, ukázal im ruky a bok“ (Jn, 20, 19 – 20).

To je ono! Tajomstvo toho, čo znamená dať niekomu srdce. Ježiš nám ukazuje rany a srdce, z ktorého na kríži vytielkol

život. Ono dnes opäť žije! Ježišovo srdce nebolo darované len tak. Chce pulzovať v tebe, vo mne... Ježiš nám ukazuje srdce, aby sme videli svoje zrkadlo. Aby sme spoznali, ako sa na nás díva on. Keď hľadá na nás, hľadá na svoje srdce. Tak veľa preňho znamenáme, takí sme mu vzácní.

Ak sa teraz cez tieto riadky pozrieme na chápanie svätosti, dovoľm si povedať, že o svätosť sa nemáme snažiť sami. Je veľkým pokušením myslieť si, že ju môžeme dosiahnuť vlastnými silami. Ak chceme byť svätí, každý deň sa aspoň na chvíľku zadívajme do Ježišovho srdca. Ono nás premení a posväti. ■

POSLUŠNOSŤ A ODVAHA...

str. 3

MALÝ KOSTOL

str. 4-5

SO SRDCOM NA PAPIERI

str. 6-7

Milí čitatelia,

chcete byť svätí? Väčšina asi odpovie súhlasným áno, i keď... I keď, popravde, nevie presne zdefinovať čo „svätosť“ vlastne znamená. Svätosť môže mať mnoho podôb. Asi toľko, koľko je ľudí. Jedno je však spoločné - svätí milovali. To bolo celé ich tajomstvo. Svätosť je teda dokonalosť v láske.

Sme generácia, ktorá dostala mimoriadnu milosť - vidieť svedectvo života veľkého poľského muža, Karola Wojtylu. Po veľmi krátkom čase po jeho smrti Pán zázrakmi potvrdil, že pápež Ján Pavol II. je v nebi, v Božej blízkosti a mocne oroduje. Dostali sme nádhernú lekciu o svätosti. Od povzbudivého „nebojte sa,“ cez radostné a odvážne hlásanie Božích právd, prejavy dobroty a pokory až po mlčanie zhrbeného, trasúceho sa pápeža. Mohli sme na vlastné oči vidieť, ako dozrieva svätec.

Nie menej inšpiratívna je jednoduchosť, múdrosť a dobrota pápeža Jána XXIII., na ktorého pamätajú tí skôr narodení.

Každý z nás je originál. Každý má pripravenú inú „svätôžiaru.“ Každý má inú „kondíciu“ bežať za večným cieľom. Vieme však, že Boh pozná „veľkosť“ našej nádoby. Našou úlohou je ju naplniť po okraj...

Matka Božia v Medžugorí cez viziónerku Máriu Pavlovičovou-Lunettiovú nám 18. marca 2014 adresovala túto výzvu: „**Pozývam vás znovu: začnite boj proti hriechu ako v prvých dňoch, choďte na spoveď a rozhodnite sa pre svätosť. Božia láska začne prúdiť cez vás do sveta, vo vašich srdciach zavládne pokoj a naplní vás Božie požehnanie.**“

Svätosť teda začína rozhodnutím bojovať s neláskou v tebe. Padneš mnohokrát, ale začni nanovo. Pros, modli sa, posti sa, konaj. Už dnes.

Naši drahí,

prijmite pozvanie zahĺbiť sa do druhého tohtoročného čísla Farskej rodiny. Zamýšľame sa v nej nad svätosťou Jána Pavla II. i Jána XXIII., vysvetľujeme podstatu blahorečenia a svätorečenia, mladých sa pýtame na ich vzory svätcov. Prinášame tiež rozhovor s Novovešťanom, spisovateľom Petrom Karpinským o jeho tvorbe i hľadani plnosti života. Ponúkame prehľad udalostí zo života farnosti a svedectvá, ktoré sú hodné povšimnutia. Detičky vyzývame, aby počas prázdnin siahli za putavou knihou.

Želám pekné čítanie a požehnané prežitie letných dní.

Viera Kubovčíková
šéfredaktorka časopisu

Myšlienky sv. Jána XXVIII.

TEXT: Z knihy DOBROTA A MÚDROŠŤ, 100 MYŠLIENOK JÁNA XXIII., 2014

Nariekať nad zlom – to je smutný fakt. Odsudzovať zlo však na jeho odstránenie nestačí. My musíme chcieť konať a vyzdvihovať dobro. Tvárou v tvár svetu treba ukazovať dobrotu, aby mohla vo svojom okolí vyžarovať a prenikať do všetkých foriem súkromného aj spoločenského života.

Moje osobné povahové vlastnosti, skúsenosti a okolnosti mi umožňujú pracovať namiesto útočného či polemického prístupu s pokojom a vyrovnanie, mimo bojového pola... Tento duch pokoja však nesmie byť ústupkom samolúbosti, vlastnému pohodliu, ústupčivosť v úsudku, od princípov či v postojoch. Obvyklý úsmev, čo mi

pohráva na perách, musí byť schopný utajiť dakedy hrozivý vnútorný boj egoizmu... tak, aby Boh a môj blížny dostali vždy tú lepšiu časť zo mňa samého.

Milujte rodinu! Nech je pre vás radosťou a svätou ambíciou mať zdravú, čestnú a pracovitú rodinu, takú, aby na nej mohol spočinúť Boží zrak. Rodina má byť príkladom ducha milosrdenstva, dobroty a tiež harmonického štastia upevneného skúškami, vďaka nemu možno ľahšie, tvorivo spolupracovať v úsilí o dosiahnutie vyššej kvality života.

Tam, kde väčšina vecí žiari, sa pre pár škvŕn neurazím.

Boh nestvoril ľudí ako nepriateľov, ale ako bratov.

Vždy sa prinútim nájsť cnosti aj tam, kde by ich už nik nečakal.

Moje pracovné povinnosti, niekedy nepretržité, sú pre mňa namáhavým bremenom, mám z nich popletenú hlavu. Takto to nemá byť. Všetky moje záležitosti musím vykonávať so svätým nasadením, to však v nijakom prípade nemôže ohrozovať vyrovnanosť a pokoj ducha. Stihnem, čo stihnem. Predovšetkým si chcem dávať pozor, aby som neodkladal až na poslednú chvíľu dôležité veci, za ktoré som zodpovedný najmä ja. ■

Modlitba za farnosť

TEXT: VERONIKA KAŠČÁKOVÁ

Pane, ako miesto pre náš život si nám vybral práve túto farnosť, kde máme žiť, pracovať, odpočívať a chváliť Ťa. Chceme Ťa, Pane, prosiť, aby si v našej farnosti oživoval dary svojej milosti. Urob z nás veriacich, ktorí vedia počúvať a šíria vôkol seba pokoj. Nech budujúc spoločenstvo a jednotu, zmierujú a sú príkladom. Nech vravia pravdu bez toho, aby ubližovali a zraňovali.

Prosíme Ťa, urob z nás farské spoločenstvo, z ktorého vyžaruje Tvoj Duch. Svojou mocou ochraňuj našu farnosť, aby bola rodinou Božích detí. Prosíme Ťa

o to, aby sa každý z nás cítil zodpovedný za našu farnosť, aby sa veriaci stále viac spoznávali a milovali. Daj, aby naše rodiny boli miestami svornosti a lásky, aby každý z nás bol verný svojmu stavu a povolaniu. Prosíme i naďalej o nové duchovné povolania. Nech je naša farnosť skutočným spoločenstvom radostnej a pravej viery, ktorá je cestou do nebeského kráľovstva.

Pane, na príhovor Tvojej presvätej Matky, Panny Márie, žehnaj nám a spolu s našimi kňazmi nás priveď k sebe do večnej radosti. ■

Snímka: Matej Bazár

Zuzana
Pavlisová

Tajomstvo I

Prstom trošku
vychýl rysku
nášho kompasu.

Nech už oči
otvoríme
lebo vedieť treba
že v centre človeka
Nemáme nájsť seba

Poslušnosť a odvaha našich svätých

TEXT: MGR. JAROSLAV BOLIBRUCH • SNÍMKA: INTERNET

Mená **Jána XXIII.** a **Jána Pavla II.** boli medzi kresťanmi, ale aj nekresťanmi v priebehu posledných dní asi najčastejšie spomínané. Išlo o veľkú udalosť, ktorá sa určite zapíše do histórie sveta. Svätý Otec František slávnostne svätorečil tieto dve veľké a významné osobnosti 20. storočia. Celý Boží ľud akoby nanovo ovanula vôňa ich svätosti, ktorá bola určite dielom Božej milosti a darom pre nás. Aj kardinál Dziwisz, krakovský arcibiskup, pri ďakovnej slávnosti za svätorečenie povedal: „*Ďakujeme za mimoriadne transparentné svedectvo lásky a služby týchto dvoch pastierov. V ich láske a službe sa uskutočňuje Boží prísľub pred stáročím, napísaný u proroka Jeremiáša: „Dám vám pastierov podľa svojho srdca“ (Jer 3,15). Za tento dvojaký dar ďakujeme z celého srdca.*“

Slávnostný deň skončil. Ján XXIII. a Ján Pavol II. sú zapísaní do zoznamu svätých a my ich môžeme uctievať. Ale to nestačí. Ak by sme mali len zážitok zo svätorečenia alebo si len uchovali na týchto svätých nejakú spomienku, stratil by sa zmysel daru, ktorý sa nám ponúka skrze svedectvo ich života. Citujúc slová sv. Jána Pavla II., ktoré raz povedal pri príležitosti svätorečenia: „Svätí nechcú od nás, aby sme ich chválili, ale aby sme ich napodobňovali.“

Čomu nás učí svätosť týchto Ježišových učeníkov 20. storočia? Kým vlastne boli a prečo ich máme napodobňovať?

O Jánovi Pavlovi II. bolo napísaných množstvo kníh, v ktorých je zdokumentovaný jeho život a dielo. Mnohí sme ho aj osobne stretli, či už počas jeho apoštolských návštev na Slovensku, alebo na púťach v Ríme. S hrdosťou môžeme povedať, že sme generácia Jána Pavla II.

Čo sa týka svätého Jána XXIII., mnohí z nás ho veľmi nepoznajú. Pápež Ján pôsobil v časoch, keď v našej krajine vládla totalitná diktatúra a ľuďom bol zamedzovaný prístup k informáciám, zvlášť o cirkevnom dianí vo svete. Vyrastali sme za železnou oponou, kde sme slová ako pápež, svätec, koncil mohli počuť len veľmi

zriedkavo a aj to len so strachom.

Prečo sa však títo dvaja pápeži stali svätými? Aký bol ich prínos a odkaz pre človeka tejto doby, človeka 21. storočia?

Svätí Ján Pavol II. a Ján XXIII.

Môžeme vybrať najvýznamnejšie skutočnosti z ich životov a tým sa povzbudiť.

Angelo Giuseppe Roncalli, neskôr Ján XXIII., už od chvilky, keď pocítil povolanie ku kňazstvu, s poslušnosťou a oddanosťou dieťaťa nasledoval tento hlas. Ako svoje biskupské heslo si zvolil *Oboedientia et*

„Dám vám pastierov podľa svojho srdca“ (Jer 3,15)

pax - Poslušnosť a pokoj. Týmto heslom sa riadil počas celého života, pri svojom pôsobení v Bulharsku, Turecku, Francúzku, Benátkach a nakoniec aj pri riadení celej všeobecnej Cirkvi ako najvyšší rímsky veľkňaz. Sv. Otec František nazval sv. Jána XXIII. pápežom poddajnosti voči Duchu Svätému. „Zvolaním II. vatikánskeho koncilu pápež Ján preukázal citlivú vnímavosť voči Duchu Svätému, nechal sa viesť a stal sa pre Cirkev pastierom, vodcom, ktorý bol sám vedený Duchom. V tom spočívala jeho veľká služba Cirkvi.“ V jeho poslušnosti sa ukázala aj veľká odvaha, keď sa neváhal zastať nespravodlivo utláčaných, väznených, odsúdených k deportáciám. Jeho odvahu si môžeme všimnúť aj pri otvorení koncilu, udalosti takého veľkého významu. Aj mnohí jeho

súčasníci sa divili tejto myšlienke a obrovskej odvahe. Na pápeža Jána XXIII., podobne ako aj na Jána Pavla II., sa v plnej miere vzťahujú slová apoštola Pavla - „všetko môžem v Tom, ktorý ma posilňuje.“

Otázku - „Čomu nás učí svätosť Jána Pavla II.?“ - si položil kardinál Comastri pri sv. omši vďakovyzdania za svätorečenie pápežov. „Prvá odpoveď je okamžitá: Ján Pavol II. mal **odvahu otvorene vyznať svoju vieru v Ježiša** v čase tichej apostázie zo strany presýteného človeka, ktorý žije, akoby Boh neexistoval. Večer 16. októbra 1978 novozvolený pápež Ján Pavol II. na balkóne baziliky zvolal: **Pochválený buď Ježiš Kristus!** Bol to výkrik jeho viery, zmysel jeho života, začiatok jeho pontifikátu.“ Ján Pavol II. - pokračoval kardinál - mal **odvahu ob-**

hajať rodinu, ktorá je projektom Boha, napísaným jasnými písmenami v knihe života. Obhajoval rodinu pred šíriacim sa zmätkom a verejnou agresiou voči rodine, pred pochabou snahou napísať akúsi antigenézu, kontraprojekt proti Stvoriteľovi. Mal **odvahu vyjsť v ústrety mladým ľuďom**, aby ich vyslobodil z kultúry prázdna a pomínutelnosti a vyzval ich k prijatiu Krista, jediného svetla života a toho, ktorý jediný je schopný naplniť ľudské srdce radosťou. V ťažkej dobe krízy kňazských povolání mal **odvahu žiť pred svetom radosť z toho, že je kňazom**, z toho, že úplne patrí Kristovi. Kardinál - vikár, ktorý je aj správcom Baziliky sv. Petra, v závere homílie poukázal aj na skutočnosť, že Ján Pavol II. mal **odvahu konfrontovať sa s istým chladom voči mariánskemu kultu**, ktorý charakterizoval prvú pokoncilovú fázu. S odhodlaním a presvedčivo pozdvihol úctu k Panne Márii, nábožnosť, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou evanjelia, teda diela spásy.

Otázku, čomu nás učí a čo nám prináša svätosť týchto nových svätcov si musíme v sebe pravdivo zodpovedať. No nebojme sa, veď máme o dvoch orodovníkov v nebi viac.

Sv. Ján XXIII. a sv. Ján Pavol II. orodujte za nás! ■

Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie – „Malý kostol“

TEXT: MGR. ANDREJ CPIN • SNÍMKY: ARCHÍV FARNOSTI

Počiatky „Malého kostola“ v Spišskej Novej Vsi

Druhý najstarší kostol v našom meste je situovaný za Levočskou bránou v radovej zástavbe domov na rovnomennej ulici. Medzi Spišiakmi nesie názov „Malý“ a zasvätený je Panne Márii, jej Nepoškvrnenému počatiu. Nesie tiež pomenovanie Slovenský kostol alebo v minulosti aj vikariálny.

Pôvodne bol kostol kaplnkou pri mestskom špitáli a je pravdepodobné, že bola vybudovaná v 14. storočí. Vieme, že okolo kaplnky bol dreveným plotom ohradený cintorín. Podľa polkruhových okien môžeme súdiť, že kaplnka bola možno ešte v románskom slohu. Mala tri veľké okná a jedno oválne. Oltár stál v strede, ako bolo kedysi obyčajou, a ľud tak mohol zo všetkých strán obklopiť kňaza. Nachádzala sa tu aj malá sakristia, bol tu drevený chór a kaplnka mala vežu so zvonom. Navštevovali ju hlavne slovenskí drobní roľníci a baníci. V časoch ohrozenia viery a cirkvi husitmi boli v Spišskej Novej Vsi pevným múrom proti ich učeniu bratstvá baníkov (bl. P. Márie, najsv. Trojice, sv. Barbory). Z tohto obdobia vieme o pôsobení kňaza menom Ján Gerardi de Aranyas, obľúbeného kazateľa, ktorý spísal rady, ako sa možno chrániť od nákazlivých chorôb. Pôsobil v špitálskej kaplnke, preto sa nazýval i Johannes hospitalensis (Ján špitálsky).

Kostol počas poľského zálohu mesta

16. storočie prinieslo reformáciu a tá našla svojich prívržencov i v Iglove (Spišská Nová Ves). Dialo sa tak prostredníctvom spišských Nemcov, ktorí mali kultúrne a obchodné styky i so samotným Lutherom. Poľský starosta Mikuláš Maciejowski, sídlaci na Lubovnianskom hrade, presadzoval v zálohovaných mestách protestantizmus. V roku 1569 zakázal na území všetkých zálohovaných spišských miest katolícku bohoslužbu. Od toho času nemali katolíci ani kostoly, ani kňazov. Evanjelický cirkevný zbor sa stal vlastníkom slovenského (Malého) a nemeckého (Veľkého) kostola, ako aj všetkých farských a školských budov. Tento stav v Spišskej Novej Vsi trval až do roku 1674, keď prešiel farský kostol znova do rúk katolíkov. Špitálsku kaplnku katolíci znova získali na krátky čas v roku 1616 rozkazom poľského starostu Lubomirského. Definitívne bola vrátená až v roku 1671 s pokutou 13 tisíc zlatých pod podmienkou, aby bola daná katolíkom so slobodným vyznaním.

Listinou poľského farára Morkowského z roku 1724 bol pri kaplnke zriadený vikariát a ním mu boli privlastnené práva (úplná duchovná správa ľudu hovoriaceho slovenským jazykom, vysluhovanie sviatostí). Rozšírením kaplnky, prístavbou chrámovej lode podľa plánov Jána

Rossnera v rokoch 1727 – 1730, sa vo vikariálnom kostole mohli vysluhovať ďalšie sviatosti: krst, zaopatrenie chorých, sviatosť manželstva, svätenie popola na popolcovú stredú, pohreby slovenského ľudu. Počet veriacich po reformácii narastal, preto sa v roku 1753 pokračovalo v prestavbe vytvorením barokovej klenby.

Malý kostol v „novšej“ dobe

Kostol prešiel veľkými premenami v čase, keď bol vikárom Jozef Hutyra. O tomto kňazovi vieme, že s Božou pomocou a aktivitou veriacich nepoznal prekážky a ťažkosti. V rokoch 1869 – 1873 bola pribudovaná bočná kaplnka. Z dokumentov tej doby sa dozvedáme, že stavebný materiál poskytol magistrát a veriaci ľud sa pomohol svojimi rukami. Z lásky k Bohu pracujúce ruky murárov a iných nádeníkov preborili stenu chrámu so severnej strany a pristavili novú loď v gotickom slohu, kde pribudol gotický oltár. Predvídavosť vikára Hutryru sa prejavila vtedy, keď si vyvolil niektorých mužov z veriacich ľudu, ktorí by zastupovali záležitosti vikariátu pred magistrátom. Za zmienku stojí udalosť súvisiaca s domom, ktorý sa nachádza v blízkosti kostola. Majiteľ v ňom zamýšľal otvoriť krčmu, preto vikár prosil magistrát, aby tomu zabránil. Veľký požiar na Zelený štvrtok roku 1874 zničil Levočskú ulicu a tiež kostol s vežou i zvonom. Vtedy vikár navrhol, aby zrušenie domu bola odkúpená. Hutyrova horlivosťou pribudli do kostola dva nové gotické oltáre, pôvodné bočné barokové oltáre sa nezachovali. Vyhotovil ich spišskonovoveský rezbár Július Fuhrmann a sú z rokov 1884 – 1886. Staršie maľby barokovej kazateľnice z roku 1756 boli nahradené reliéfmi, ktoré, podobne ako viaceré drobné kusy zariadenia kostola, pochádzajú z dielne spišskonovoveského rezbára Františka Repcsika zo začiatku 20. storočia, ktorý zhotovil v roku 1903 aj krásnu podobu gotického oltára so sochou sv. Antona, ktorá je dnes v bočnej lodi. Opravil i kazateľnicu. Tvoria ju tri polia so zobrazením rozsievачa, dobrého Pastiera a sv. Písmo s Duchom Svätým. V nižších štyroch poliach vidieť obra-

Archívna dobová fotografia slovenského kostola.

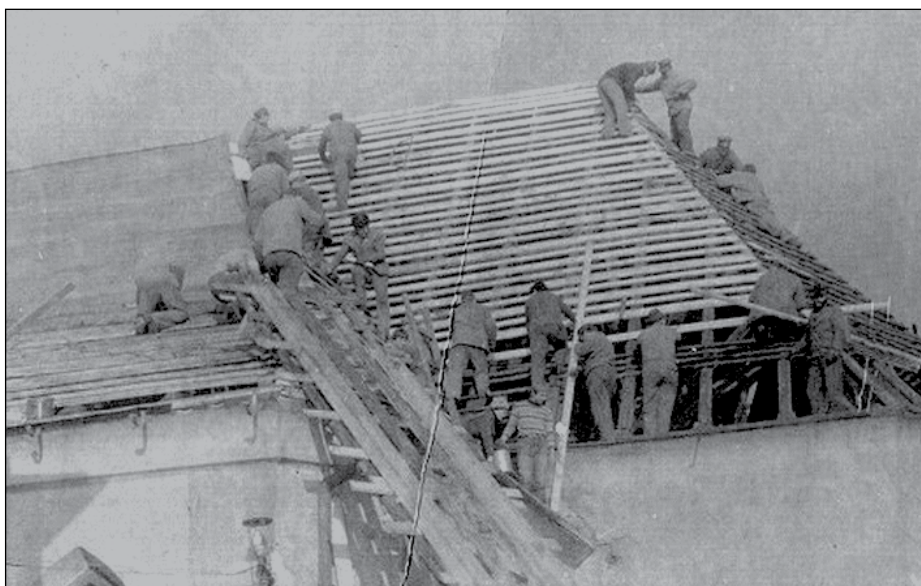
Súčasná podoba interiéru.

zy Svätých Otcov. Na stranách kazateľne sú umiestnení sediaci evanjelisti. Zadná strana zobrazuje krst Ježiša Krista.

Zariadenie kostola

Zariadenie kostola je barokové, hlavný oltár pochádza z rokov 1751 – 1752. Oltár je krásny, bohato pozlátený a v rokoko-
vom slohu. Hore z vyšnej koruny visiaci koberec držia štyria anjeli s rozprestretými krídlami. Svätostánok medzi dvomi kľačiacimi anjeli so svietnikmi je barokový. Strany oltára sú okrášlené sochami svätých Petra a Pavla. Ozdobou oltára bol obraz Nepoškvrneného počatia Panny Márie, ktorá mala ruky zložené na hrudi a kľačala na polmesiaci nad zemeguľou. Nad ňou sa vznášala Najsvätejšia Trojica, dole boli anjelské hlavy. Nad hlavou Boha Otca i Syna boli strieborné koruny, medzi nimi pozlátený Duch Svätý. Otec i Syn držali nad Božou matkou striebornú korunu. Tieto ozdoby boli na obraz pribité.

Terajší oltárny obraz je z roku 1856, čiže z obdobia, v ktorom bola pápežom Piom IX. vyhlásená dogma o Nepoškvrnenom počatí (1854): „Blahoslavená Panna Mária bola od prvého okamžiku svojho počatia pre zvláštnu milosť a výsadu všemohúceho Boha, vzhľadom k zásluhám Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského rodu, uchránená akejkoľvek poškrvny dedičného hriechu.“

Výmena strechy, jar 1988. Súkromný archív autora.

Posledná rekonštrukcia Malého kostola

Koncom 20. storočia sa na kostole vymenila strecha. O desať rokov neskôr, v júni 1999, pristúpil dekan Anton Míšek ku kompletnej obnove interiéru Malého kostola. V chráme bola vymenená dlažba, zreštaurované všetky oltáre, kazateľnica, obrazy, vymenené boli aj lavice a steny sa vymalovali na bielo.

Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie je síce v tieni najvyššej kostolnej

veže na Slovensku, no svojou vnútornou krásou patrí medzi najkrajšie miesta v našom meste. ■

Použitá literatúra:

Pajdušák M.: Krátky prehľad dejín r.k. Vikariátu nachodiaceho sa pod patronátom kr. kor. baňského mesta Iglova. Schmidt Jozsef. Igló, 1906.

Farská webová stránka:

www.fara.sk/snv

So srdcom na papieri

TEXT SPRACOVALA: VIERA KUBOVČÍKOVÁ • SNÍMKA: ARCHÍV AUTORA

„Rozvíjanie darov je najkrajšou oslavou Stvoriteľa“ – povedal ktosi múdry. Objaviť v sebe talenty a ponúknuť ich ako dar iným je šlachetné. Bez námahy to však nejde. Tá je úmerná sile presvedčenia o jej zmysluplnosti. Jedným z nezháľajúcich je i nenápadný Novovešťan, vysokoškolský učiteľ, spisovateľ, divadelný scenárista, herec a režisér PhDr. Peter Karpinský, PhD.

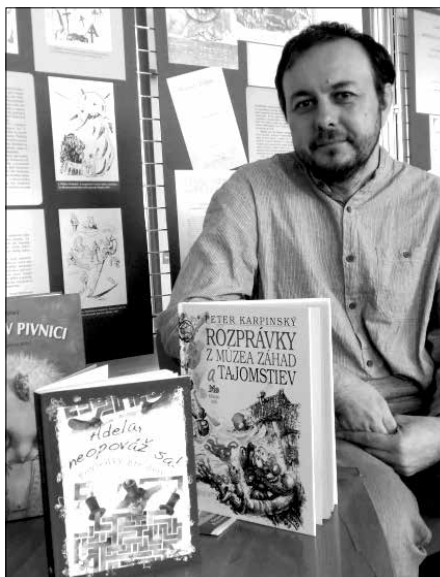
1. Živý Betlehem – divadelné predstavenie, hrané v podchode Levočskej brány počas vianočných sviatkov už niekoľko rokov milo dotvára atmosféru Vianoc v Spišskej Novej Vsi. Možno málokto z farníkov a obyvateľov mesta vie, že iniciátorom, režisérom i realizátorom si práve Ty. Ako sa zrodil tento nápad?

Pôvodnou iniciátorkou nápadu je pani Anna Paločková, ktorá „pod Levočskou bránou“ živý Betlehem začínala spolu so skautmi a dobrovoľníkmi. Spôčiatku to bola len statická scéna, neskôr sme do nej spoločne vdýchli divadelný život. Mám rád divadlo a milujem Vianoce a to sa zlialo do divadelného predstavenia *Keď tá jasná hviezda...*, ktoré je spestrené známymi piesňami a koledami. Uvažujem, špekulujem, ako by som ešte obmenil predstavenie, no doposiaľ mi nič vhodné nenapadlo. Príbeh narodenia Ježiška je taký silný, že už k nemu asi netreba nič dodávať. Mojm veľkým snom je ešte v Spišskej Novej Vsi vytvoriť „živú“ krížovú cestu. Zatiaľ to však zostáva len snom.

2. Si univerzitný pedagóg a zároveň vedúci Katedry slovenského jazyka Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Vyučuješ predmety dejiny spisovnej slovenčiny, dialektológiu, vývin slovenského jazyka i dejiny a teóriu komiksu. Čo Ťa na Tvojej práci teší a čo zarmucuje?

Mám rád svoju prácu, hoci asi ako každý človek si ráno poviem, mne sa dnes nechce... Jej výhodou je variabilita - stále noví študenti, nové výzvy, nové situácie. Napriek tomu, že nie som veľmi flexibilný, určite by ma nebavilo robiť stále to isté. A čo ma zarmucuje? Občas študenti, ktorí nemajú záujem o štúdium a do školy prídu len preto, aby dostali „papier s titulom.“ To je smutné. Samozrejme, trápi ma aj ľudská hlúposť, ktorá je všade okolo nás, dokonca aj na vysokej škole.

3. Si úspešným tvorcom kníh pre deti. Stretávaš sa s nimi na rôznych besedách v školách i v knižniciach. Aký je Tvoj vzťah k deťom?

PhDr. Peter Karpinský, PhD.

Knihy pre deti

- Ako sme s Ťukúkom ťukúkovali 2001
- Rozprávky z múzea záhad a tajomstiev 2007
- Sedem dní v pivnici 2011
- Kde asi rozprávka býva 2013

Knihy pre dospelých

- Oznamujeme všetkým majiteľom hrobov 1998
- Nanebonevzatie 2009
- Skala útočiska 2013

To je pomerne častá otázka, ktorú dostávam od detí. Zvyknem na ňu odpovedať, že keby som ich nemal rád, neprišiel by som k nim na besedu a nepísal by som detské knihy. Takže, mám rád deti, ale... Ale obdivujem všetkých učiteľov v základných školách, lebo po dvoch - troch hodinách v škole mám hlavu veľkú ako balón. Viem si teda predstaviť, akí sú vyčerpaní a unavení oni, keď prídu z práce domov.

4. Tvoja detská kniha Sedem dní v pivnici bola okrem iných ocenení vyhlásená za Najlepšiu a najkrajšiu detskú knihu roka 2011. Ako vznikla?

Prvá poviedka - prvá časť o Celestínovi vznikla ako súťažný text do súťaže Detská

poviedka, ktorú vyhlasuje vydavateľstvo Perfekt. Dostala sa do výberu a bola publikovaná v zborníku. Text sa končil vo chvíli, keď sa prašískriatok Celestín rozhodne, že pôjde hľadať svojich rodičov. Poviedka potom dlho ležala v mojom počítači, až kým mi nenapadlo napísať pokračovanie. A tak začala vznikať kniha *Sedem dní v pivnici*. Po jej dokončení sa jej ujalo vydavateľstvo Perfekt a po spoločnej dohode sme zvolili ilustrátorku Zuzanu Bočkayovú Brunckovú, ktorá mala do knihy namaľovať obrázky. Pani ilustrátorka sa práce ujala, dokonca bola nadšená. Tvrdila, že také „potvory,“ ako sú pavúky, šváby a mole miluje. Vďaka nej vznikla výtvarne nádherná kniha, z ktorej som mal nesmiernu radosť.

5. Každý spisovateľ má svoj osobitý pracovný režim a rituály – píše skoro ráno, alebo neskoro večer, v noci; píše pravidelne alebo nárazovito; tvorí pri hudbe, v tichu. Ako to „píše“ Tebe?

Našťastie takýto režim nemám a keď musím, dokážem písať cez deň aj v noci, v Spišskej Novej Vsi i v Prešove, ba dokonca i vo vlaku. Pri písaní však potrebujem absolútne ticho. Nedokážem sa sústrediť pri hudbe alebo zvukoch televízie či rozhlasu. Priznám sa, že som dosť lenivý autor, a tak píšem, až keď „musím.“ Hoci text už mám v hlave vytvorený, nechce sa mi ho „dávať na papier.“ Najťažšie je napísať prvé slovo, prvú vetu, potom to už akosi ide. Počul som však, že takýto problém majú viacerí. Volá sa to horror vacui – strach z prázdnoty. A tú prázdnotu predstavuje čistý papier alebo biela obrazovka.

6. V Tvojej debutovej zbierke poviedok pre dospelých s provokujúcim názvom „Oznamujeme všetkým majiteľom hrobov“ si v rovnomennej vianočnej poviedke zvláštnym spôsobom oslávil narodenie Ježiša ako Spasiteľa, ktorý „oznamuje všetkým majiteľom hrobov, teda zosnulým, nie pozostalým,“ že majú nádej... Kto je Kristus pre Teba? Aké miesto má v Tvojom živote viera v Boha?

To je veľmi zložitá a komplikovaná otázka, ktorá je veľmi intímna, tak, ako dokáže byť intímna len viera. Sú veci, ktoré sa asi nedajú vypovedať slovami.

7. Pôsobíš i ako šéfredaktor literárneho zábavníka pre deti – časopisu ZIPS. Pre koho je určený tento časopis a aké má ciele?

Časopis by mal byť určený deťom od 3. do 5. ročníka ZŠ, no ako som sa nedávno dozvedel, čítajú ho aj starší, ba aj dospelí. K vytvoreniu tohto časopisu, ktorý vydáva vydavateľstvo Regent, nás viedli povzdychy pani učiteľiek v základných školách, že deti nečítajú, že sa im knihy nepáčia a v čítankách nie sú dobré texty. Nuž sme si teda povedali, že sa pokúsime deťom priblížiť literatúru nejakým zábavným spôsobom. Tak vznikol ZIPS, ktorý má literatúru „rozzipsovať“. Časopis je vždy venovaný len jednej téme (napr. film, more, rytieri, víly, čas, pes, rodina, škola, strach a pod.), o ktorej si dieťa môže prečítať príbehy, básničky, rozprávky od slovenských i zahraničných autorov, zároveň sa čosi o tejto téme podučí - dozvie sa informácie z literatúry a tiež sa aj pobaví. Verím, že sa nám práca darí a tým, ktorým je časopis určený, sa aj páči.

8. Posledné roky sa obyvatelia mesta tešia na Dni mesta o čosi viac. Jadrom kultúrnej ponuky je divadelné stvárnenie historických výjavov zo života mesta pod Tvojou taktovou. Môžeš nám priblížiť ako tento zámer vznikol a ako sa realizuje?

Vyštuďoval som slovenský jazyk a dejepis a ako som spomínal, mám rád divadlo. Ak sa to poskladá všetko dokopy a dobre pomieša, vznikne z toho podhubie pre tvorbu historických divadelných predstavení. Spišská Nová Ves je úžasné mesto s bohatou a pestrou minulosťou. Vždy mi bolo ľúto, že mnohí jej obyvatelia o nej nič nevedia. Po dohode s predstaviteľmi mesta, hlavne s pánom primátorom Jánom Volným a pani Andreou Jančíkovou, sme sa rozhodli, že Dni mesta by mali dostať historický charakter, v ktorom by mali byť prezentované a propagované naše dejiny. Tak mohli diváci zhliaďnuť inscenáciu o zálohovaní spišských miest kráľom Žigmundom, aj ich „vyslobodenie“ cisárovnou a kráľovnou Máriou Teréziou, hru o živote zvonolejára majstra Konráda či príbeh o správcovi zálohovaných spišských miest Konštantínovi Lubomirskom. Tohto roku na Dni mesta pripravujeme hru o kaštieli Sans Souci, ktorý mnohí poznajú pod názvom Tisícročná kaplnka.

9. Knihou povestí zo Spišskej Novej Vsi Skala útočiska si tiež prispel k uchovaniu kúska histórie nášho mesta.

Ktorá z povestí sa Ti písala najľahšie a prečo?

Mnohé z týchto povestí sa písali akoby samé. Dôverne poznám miesta, kde sa odohrávajú, naštuďoval som si obdobie, kedy sa mali odohrať a už som len oživil ľudí, ktorí v tej povesti vystupovali. Osobne som sa bavil pri povesti *O zmiznutom kaštieli*. Bizarné a smiešne postavy grófa a grófkya mi poskytli priestor pre hru.

Celestínova prosba

Dobrá strážca noci,
ochráň všetkých známych,
počas dlhých rokov,
prosím, dozri na nich.

Nech im láska, šťastie
stále v duši rastie
A keď príde koniec,
opatruj ich navždy,
aby spolu s tebou,
pokoj našiel každý.

Z knihy P. Karpinského
Sedem dní v pivnici, 2011

10. Angažuješ sa ako porotca vo viacerých literárnych súťažiach. Hodnotíš dielka mnohých začínajúcich autorov. Aká je podľa Teba úroveň tvorby týchto autorov?

Úroveň je veľmi dobrá, ponuka pestrá a rôznorodá. Čoraz mladší autori začínajú vytvárať veľmi kvalitné diela, čo ma úprimne teší, ale aj prekvapuje. Asi je to spôsobené zmenami v spoločnosti, množstvom informácií, ktoré nás obklopujú a snáď aj rýchlejšími dospievaním detí.

VECÍ, KTORÉ ROBÍM, MÁM RÁD. TO JE JEDEN Z HLAVNÝCH MOTÍVOV, PREČO ICH ROBÍM. PRINÁŠAJÚ MI RADOSŤ A ZÁROVEŇ DÚFAM, ŽE PRINÁŠAJÚ RADOSŤ AJ INÝM.

11. Od roku 1994 si členom Spišského literárneho klubu, v ktorom sa schádzajú zanietenci „slova“ a vzájomne predstavujú i hodnotia to, čo vytvorili. V čom vidíš svoje poslanie?

Spišský literárny klub na čele s jeho vedúcim Jánom Petríkom mi veľmi veľa dal. Hlavne v období, keď som začínal tvoriť. Teraz som sa dostal do pozície, keď mu to musím vracať. Nevieť, či je to poslanie, ale nejakou kritickou alebo pochvalnou poznámkou sa snažím zase ja pomáhať začínajúcim autorom.

12. Pôsobíš v Prešove, často cestuješ a máš tak možnosť spoznať atmo-

sféru i čaro mnohých miest. Prečo máš rád Spišskú Novú Ves?

Hoci som sa narodil v Gelnici, Spišskú Novú Ves považujem za svoje rodné mesto. Veľkosť mesta mi absolútne vyhovuje. Nie je to ani malomesto, ani veľkomesto, ale také akurát. Je krásne a žije tu mnoho zaujímavých a dobrých ľudí.

13. Postavička prašiskriatka Celestína z knihy Sedem dní v pivnici, ktorý hľadá svojich stratených rodičov v tajomných zákutiach pivnice a spolu s priateľmi hrdinsky zápasí o ich vyslobodenie z rúk bojovních švábov je vzorom statočnosti. Okrem svojich rodičov vyslobodzuje zo zajatia i Ducha domu (povedzme Boha). Na Celestínovu otázku, prečo ho šváby zajali, keď je taký mocný a múdry odpovedá: „Niekedy sa zlu podarí vyhrať, ale vďaka takým, ako si ty, to nikdy nie je natrvalo.“ V tejto vete si ponúkol čitateľovi príklad aké dôležité je stáť na strane dobra. Ako sa Tebe osobne darí stáť na tej správnej strane?

Občas je to ťažké. Do daru sme však dostali veľmi zaujímavé váhy – naše svedomie. Ak fungujú a nedostala sa do nich nejaká „nečistota“, vedia pomerne dobre ukázať, čo je dobré a čo je zlé. Niekedy sa stačí spoľahnúť na hlas svojho vlastného svedomia, počúvať ho, neokrikovať, nenechať sa zmiasť cudzím klamstvom a ono prehovorí. Povie, kde sa máme postaviť, aby to bolo dobré. Súčasťou svedomia je aj empatia, schopnosť vcítiť sa do pocitov iných. Niekedy je fajn položiť si otázku, ako by som sa cítil ja v jeho/jej situácii... a až potom zodvihnúť „kameň“ a hádzať.

14. Záber Tvojich aktivít je široký. Čo je ich motorom?

Veci, ktoré robím, mám rád. To je jeden z hlavných motívov, prečo ich robím. Prinášajú mi radosť a zároveň dúfam, že prinášajú radosť aj iným. Poteší ma, ak mi malý čitateľ na besede povie, že sa mu moja kniha páčila alebo keď vidím iskru v detských očiach počas rozprávkového divadelného predstavenia.

15. Aké sú Tvoje najbližšie životné a umelecké plány?

Najbližšie ma čaká divadelné predstavenie na Spišskej Kapitule, v lete divadelný týždeň na hrade Lubovňa s rozprávkou O planetárovi, potom Dni mesta. Mal by som dokončiť monografiu o komikse a... A ešte sa nechám prekvapiť.

Veľmi pekne ďakujem za rozhovor a prajem i naďalej silu načúvať a dávať. Vela šťastia pri zušľachtovaní človečenstva v človeku! ■

Púť Katolíckej jednoty k Sedembolestnej Panne Márii

TEXT: VERONIKA KAŠČÁKOVÁ
SNÍMKA: ARCHÍV AUTORKY

V nedeľu ráno, 4. mája 2014, sme sa pod duchovným vedením nášho pána dekana Antona Mišeka vydali autobusom zo Spišskej Novej Vsi do Šaštína. Pred Bazilikou Sedembolestnej Panny Márie sme sa stretli s rehoľnými sestrami z Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa, ktoré tiež putovali k Panne Márii Sedembolestnej. Na farskej svätej omši, ktorú s inými kňazmi celebroidal aj náš duchovný otec, osobitne privítali aj nás – pútnikov Katolíckej jednoty zo Spišskej Novej Vsi. Naplnila nás mimoriadna bázeň, že sme mohli sláviť svätú omšu pred tvárou milostivej sochy Panny Márie Sedembolestnej, patrónky našej krajiny a zároveň aj hlavnej patrónky Katolíckej jednoty.

Na nádvorí pred bazilikou sme sa spoločne pomodlili pred sochou Panny Márie sedembolestnej ruženec. Po krátkej prehliadke areálu naša cesta smerovala do Rajeckej Lesnej s cieľom pozrieť si a vypočuť odborný výklad o najväčšom slovenskom Betleheme.

Sme vďační za dar tohto dňa – za stretnutie s našou Matkou Sedembolestnou a už teraz sa tešíme na ďalšiu púť. ■

Darček pre mamičku

TEXT: DANA FLAKOVÁ
SNÍMKA: ARCHÍV ŠKOLY

Druhá májová nedeľa už tradične patrí všetkým mamičkám. Deň matiek je špeciálny čas povedať našim mamám, ako ich máme radi, čo pre nás znamenajú a vyjadriť im našu úctu a vďačnosť za všetko, čo pre nás robia.

Preto aj tento rok učiteľky 1. stupňa ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi spolu so svojimi žiakmi pripravili 7. mája 2014 v Kine Mier pestrý kultúrny program s názvom *Darček pre mamičku*. Toto vystúpenie bolo realizované s finančnou podporou projektu Komprax, ktorý absolvovali štyri učiteľky základnej školy. Veríme, že sa mamičkám program páčil. Ďakujeme im za ich lásku a obetavosť a na príhovor našej Nebeskej Mamy im vyprosujeme, aby boli vždy naplnené dobrom, radosťou a nádejou, aby vždy a všade prinášali život. ■

Deti deťom

TEXT: DANA FLAKOVÁ
SNÍMKA: JOZEF BRAJER

V rámci Národného projektu Komprax sa dňa 30. 4. 2014 uskutočnilo zábavné dopoludnie *Deti deťom*, ktoré si žiaci ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi spolu so svojimi učiteľkami pripravili pre deti z Krízového centra Alžbetka. Akcia prebehla v Detskom svete OC Madaras. Pre deti bol pripravený bohatý kultúr-

ny program, tvorivé dielne, darčeky, občerstvenie a veľa dobrej zábavy. Veríme, že táto akcia spojila srdcia všetkých detí v jedno veľké priateľstvo. ■

Ecce homo – divadlo ATAK

TEXT: ĽUBICA MAJZELOVÁ
SNÍMKA: MARIÁN MAJZEL

Dňa 6. 4. 2014 nás poctilo svojou návštevou tanečné divadlo ATAK s divadelným predstavením s názvom *Ecce homo* (Hľa, človek), ktoré sa predstavilo neobvyklým stvárnením krížovej cesty pomocou pohybu a gest. Hľa, človek, ľudstvo, každý z nás! Niekedy sme len divákmi utrpenia, inokedy sme súčasťou bolesti a krížov. Hŕstka mladých ľudí sa rozhodla obliecť si Krista a nosiť na sebe stopy nielen jeho smrti, ale aj zmŕtvychvstania. Toto krásne predstavenie nás priviedlo k zamysleniu sa nad svojím životom. Budeme veľmi radi, keď tanečníci prídu medzi nás opäť. ■

Novinky z cirkevného gymnázia Štefana Mišíka

Na jar sa začalo s ďalšou fázou **rekonštrukcie školy** – výmenou vnútorných okien z átria. Pomocnú ruku podali aj naši žiaci. Tešíme sa, že už v blízkej budúcnosti budeme môcť naplno využívať aj skrášlený priestor átria, ktorý naši druháci zrealizovali pomocou projektu Komprax.

Blahoželáme účastníkom **krajského kola Olympiády zo slovenského jazyka**, kde

zápasiac so silnou konkurenciou a ťažkými testami a úlohami sme obstáli veľmi dobre. V kategórii A sa Denis Čuchran z III. A umiestnil z 33 zúčastnených na 12. mieste a v kategórii B sa Lukáš Kozák z II. A umiestnil z 27 zúčastnených na 6. mieste a stal sa zároveň úspešným riešiteľom. Srdečne blahoželáme!

V apríli 2014 sa uskutočnili dve milé športové podujatia, ktoré podporili pán

riaditeľ Mgr. Ján Stuhlák a pán dekan ThLic. Anton Mišek. Najprv to bol **futbalový turnaj**, na ktorom sa mohli zúčastniť všetci študenti cirkevného gymnázia. Hralo päť tímov. Nežnejšie pohlavie reprezentovali dokonca dve študentky. Tímovo ich podporoval i pedagogický praktikant Dávid Lesňák. Vďaka dvom „hosteskám“ Zuzke a Dominike sa podával teplý čaj aj sladké občerstvenie. Dobrú náladu udržiavala skvelá hudba.

Na druhý deň sa uskutočnil **volejbalový turnaj**. Hralo opäť päť tímov. Prekvapením bol učiteľský tím pozostávajúci z vyučujúcich gymnázia. Študenti si mali možnosť zmerať svoje volejbalové sily aj s pedagógmi školy. Obidva turnaje sa zaoberali bez zranení, študenti aj pedagógovia zachovali športového ducha a všetci sa skvelo zabavili. Každý zúčastnený tím bol odmenený balíčkom cukríkov. Najväčšou motiváciou však bola prvá cena – výstup na kostolnú vežu v Spišskej Novej Vsi, ktorá je so svojimi 87 metrami najvyššou kostolnou vežou na Slovensku.

Po písomných maturitách, v tretí pôstny piatok, si študenti a učители školy vykonali pobožnosť krížovej cesty na lúke Pažica, situovanej oproti Spišskej Kapitule, ktorá je súčasťou **Spišského Jeruzalema**. Texty krížovej cesty čítali žiaci školy. Medzi zastaveniami znel spev nášho zboru: „Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym.“ Po ukončení krížovej cesty na vrchole Kalvárie - pri Kaplnke sv. Kríža - program pokračoval na Spišskej Kapitule. Absolvent nášho gymnázia, novovysvätený diakon Lukáš Stolárik, nás sprevádzal kapitulským

Spišský Jeruzalem

cintorinom. Na hrob Štefana Mišíka, po ktorom je pomenované naše gymnázium, sme položili veniec a zotrvali v modlitbe. Uctili sme si aj pamiatku vedľa pochovaného spišského biskupa Mons. Františka Tondru. V Katedrále sv. Martina nás potešil vyčerpávajúci výklad o interiéri chrámu i prehliadka katakomb. Bohu sme poďakovali i za svätých a uctili uložené relikvie. Domov sme sa vrátili posilnení na duchu.

V máji nás potešila účasť nášho štvrtáka Lukáša Frankoviča v krajskom kole súťaže Hviezdoslavov Kubín, kde za svoj prednes poézie získal krásnu Cenu za dramaturgiu.

Prehliadka umeleckej činnosti

V Košiciach sa konal druhý ročník **Medzinárodnej prehliadky umeleckej činnosti cirkevných škôl**, na ktorom sa zúčastnila aj naša škola s dvoma vystúpeniami, a to v hudobnej a dramatickej kategórii. Naše študentské dramatické zoskupenie vystúpilo s krátkou divadelnou hrou na motívy Ženského zákona. Spevácky zbor školy zaujal odbornú porotu (v zložení Martin Mňahončák, Daniel Špiner, Maroš Goga a Martin Husovský) a postúpil až do výberu na záverečný galaprogram v Starej radnici v Košiciach. Všetci účastníci sa vrátili povzbudení a už sa tešia na budúci rok.

Jana Marcinčinová

Novinky zo ZŠ sv. Cyrila a Metoda

Škola v prírode

V dňoch 5. až 9. mája 2014 sa žiaci 5. ročníka spolu s triednymi učiteľkami zúčastnili Školy v prírode v Tatranskej Lomnici. Okrem poznávania krás našich veľhôr navštívili aj Beliansku jaskyňu, Múzeum TANAP-u a Ski Museum. Množstvo športových aktivít doplnil aj bohatý duchovný program, o ktorý sa starala sr. Kinga.

Projekt Comenius

V apríli 2014 v rámci Projektu Comenius na tému *Let's cook together (Varme spoločne)* sa učiteľky školy, pani Búzová a Brajerová, zúčastnili druhej návštevy Ankary v Turecku. Čakali tam na nich neopakovateľné zážitky a skúsenosti, ktoré po návrate sprostredkovali svojim žiakom. V máji 2014 spolu s pánom

riaditeľom školy, J. Orininom, a dvoma žiačkami školy navštívili Taliansko. Absolvovali množstvo aktivít, varenie a ochutnávanie tradičných jedál i bohatý sprievodný program.

The school dance 2014

V rámci plnenia úloh Národného projektu Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva sa naša škola zapojila aj do súťaže *The School Dance 2014*. Natočili sa dve súťažné videá *Od adventu do Vianoc*, v ktorých naše žiačky pod vedením pani učiteľky Tokarčíkovej priblížili zvyky a tradície nášho regiónu. Videá sú k dispozícii na stránke školy www.zsmarkusnv.edupage.sk. Čakajú aj na Váš podporný hlas.

Cena Embraco za ekológiu

Dňa 15. 4. 2014 si vedenie školy prebralo od spoločnosti Embraco Slovakia ocenenie za ekológiu v rámci 6. ročníka grantového programu. Škola uspela s projektom - revitalizácia kaplnky sv. Anny - skrášlenie jej okolia a vytvorenie oddychovej zóny. Dobrovoľníci – žiaci, učители aj rodičia – sa v priebehu mesiacov apríl až júl budú zú-

časťňovať jednotlivých etáp projektu. Všetkých Vás pozývame na slávnostné otvorenie spojené so svätou omšou a posviackou kaplnky dňa 26. 7. 2014.

Úspechy našich žiakov

Dňa 14. 5. 2014 Zastúpenie EÚ na Slovensku organizovalo **súťaž EÚ City Hunt** pri príležitosti oslavy 10. výročia vstupu Slovenska do EÚ pod záštitou primátora mesta, v ktorej zvíťazilo naše 10-člené družstvo. Okrem **1. miesta** si domov odniesli tablety a finančný dar pre školu v hodnote 500 Eur.

Naši žiaci získali v I. a II. kategórii v regionálnom kole súťaže Štúrov Zvolen, ktorá sa uskutočnila 15. 5. 2014, krásne **1. miesto** a postupujú na celoslovenské kolo.

Dňa 29. 4. 2014 sa uskutočnilo **okresné kolo súťaže v prednese nemeckej poézie a prózy**. Naši žiaci získali **tri prvé a tri druhé miesta**. V regionálnom kole v Kežmarku dňa 7. 5. 2014 obsadili traja postupujúci z 1. miesta **2. miesto a dvakrát 3. miesto**.

V diecéznom kole **Biblickej olympiády**, konanej dňa 29. 4. 2014 v Spišskej Kapitule, získali naši žiaci **4. miesto**. V kraj-

skom kole **gymnastického štvorboja**, ktorý sa konal 24. 4. 2014 v Košiciach, získali chlapci v A kategórii **3. miesto** a v B kategórii **2. miesto**.

Slávnosť prvého svätého prijímania

Dňa 25. 5. 2014 naši tretiaci po prvýkrát prijali z rúk pána dekana Antona Miškeka sviatosť Eucharistie. Bola to krásna rodinná slávnosť, na ktorú sa deti dlho

prípravovali konaním dobrých skutkov, spoločnými modlitbami, čítaním sv. Písma a poznávaním Toho, ktorý vstúpil do ich srdca. Myslime vo svojich modlitbách na všetky deti, ktoré prvýkrát pristúpili k sviatosti zmierenia a Eucharistie, aby vytrvali vo svojej viere a láske k Pánu Ježišovi.

Monika Dobrovská

Snímky: sestra Kinga, archív školy

Ďakovný koncert

TEXT: GABRIELA MITRÍKOVÁ

V nedeľu 1. júna 2014 sa v našej farnosti uskutočnil ďakovný koncert za svätorečenie pápežov Jána Pavla II. a Jána XXIII., počas ktorého účinkoval chrámový zbor našej farnosti. Hlavným zámerom koncertu bolo priblížiť ľuďom život týchto svätcov, a tak roznieť v srdciach prítomných túžbu po svätosti, pretože ako povedal sv. Otec František: „Byť svätým nie je privilegium niekoľkých, je to povolanie pre všetkých.“ Títo naši svätí boli ako my, žili medzi nami, prežívali trápenia i radosť, no celý svoj život s bezhraničnou dôverou vkladali do rúk Otca a nebeskej Matky. Počas koncertu boli premietané fotografie aj autentické zábery z ich života, prítomní sa mohli v spomienkach vrátiť niekoľko rokov späť a pripomenúť si slová sv. Jána Pavla II. adresované nám Slovákom, do ktorých vkladal toľkú nádej. Z chóru zaznievali silné slová o pokoji, o svetle, ktorým máme svietiť druhým, výzvy „Nebojte sa!“ či „Otvorte Kristovi brány!“. Silným zážitkom počas koncertu bola prítomnosť relikvie sv. Jána Pavla II. Som si istá, že Boh hovoril v tento deň do našich srdiec a osobne sa ich dotýkal. Vďaka ti, Bože, za dar hudby a spevu! ■

Krížová cesta na Matku Božiu

TEXT: MAREK LESKOVJANSKÝ

SNÍMKA: MAREK LESKOVJANSKÝ

Dňa 22.3.2014 sa uskutočnila už dvadsiatykrát krížová cesta na Matku Božiu, ktorú organizoval 75. zbor otca biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Novej Vsi v spolupráci s Rímskokatolíckym farským

úradom v Spišskej Novej Vsi. Pozvanie na ňu prijal aj otec biskup Andrej Imrich. Krížovej cesty sa zúčastnilo asi 200 ľudí, prevažne z farností Spišská Nová Ves, Ferčekovce - Novoveská Huta, Smižany a Spišské Tomášovce. Z 200 účastníkov bolo 100 skautov a skautiek najmä zo Spišskej Novej Vsi a prišli tiež skauti z Levoče, Harichoviec a Spišských Tomášoviec. Krížová cesta mala tradičnú formu, z Košiarneho briežka sme sa v sprievode vybrali na rázcestie pod Medvedou hlavou, odkiaľ sa začala samotná krížová cesta s ukončením na vrchole Matky Božej.

Pri príležitosti 20. výročia krížovej cesty - prvýkrát sa uskutočnila v r. 1994 - spišskonovoveskí skauti osadili na jej vrchole nový drevený kríž, ktorý na mieste otec biskup posvätil. Kríž vyrobil ľudový rezbár Augustín Nemčík z Úlože.

Pán Boh zaplať všetkým zúčastneným za vytvorenie duchovnej rodiny a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zapojili do prípravy tejto pôstnej aktivity, zvlášť otcovi biskupovi, pánovi dekanovi a pánovi Nemčíkovi. ■

II. májový ples rodín za život

TEXT: JÚLIA NOVOTNÁ

SNÍMKA: RADOVAN MARCINČIN

Dňa 3. 5. 2014 sa spoločenstvu eRko rodiny Spiš s Božou pomocou podarilo uskutočniť už II. májový ples rodín za život. Stretlo sa dvadsaťštyri rodín, teda úžasných stotri ľudí! Svojou návštevou nás poctili aj pán farár z farnosti Ferčekovce ICLic. Lubomír Vojtašák a pán kaplán Mgr. Dominik Jamrich. S našimi najbližšími sme sa zabávali v reštaurácii Preveza v Spišskej Novej Vsi až do polnoci, aby

sme nielen príjemne strávili čas, ale podporili rodinu ako takú. Na plese nechýbala dobrá nálada, tanec či tombola s hodnotnými cenami. Deti z rodín spoločenstva eRko rodiny Spiš si pre všetkých pripravili pekný program, po ktorom nasledovala spoločná zábava. Najmenších zaujal detský kútik s hračkami i súťaž v kreslení svojej rodiny. Tradične nechýbalo ani fotografovanie rodín a dobré jedlo. Dúfame, že sa takto spoločne v máji stretne aj na budúci rok. ■

10. rozhlasová púť rádia Lumen

TEXT: LUCIA SMOLEJOVÁ

Desiaty májový deň bol pre niektorých veriacich z našej farnosti netradičný. Vydali sme sa na púť do Krakova - Lagiewnikov v duchu motto „*Na príhovor našej Sedembolestnej Matky putujeme k Milosrdenstvu v radosť a svätosti*.“ Cesta bola naozaj radosť. Modlitbou posvätného ruženca sme prosili Matku Božiu o ochranu a každý z nás pridal svoje úmysly. Keď nás privítali v Lagiewnikoch, všetci sme prežívali minúty a hodiny na tomto mieste v stíšení a modlitbách podľa programu púte. Keďže Sanktuárium sa nachádza v blízkosti kláštora Kongregácie sestier Matky Božieho milosrdenstva, kde žila sv. sestra Faustína, atmosféra na tomto mieste je neopakovateľná. Vyvrcholením bola slávnosť svätá omša, pred ktorou sa nám prihovoril kardinál Stanislaw Dziwisz, krakovský metropolita. Jeho slová k nám - Slovákom - boli veľkým povzbudením do nášho každodenného života. Svätú omšu celebraval spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka, ktorý vo svojom príhovore pútnikom pripomenul a zdôraznil nezastupiteľnú úlohu matky v živote človeka.

Po obede sme si mohli vypočuť koncert gospelových piesní Simy Martausovej a o tretej hodine sa ponoriť, v rámci hodiny Božieho milosrdenstva, do modlitby ruženca Božieho milosrdenstva. Už teraz sa tešíme na jedenástu púť Rádia Lumen do Krakova - Lagiewnikov. ■

Beatifikácia a kanonizácia

TEXT: STANISLAV ŠVEDA • SNÍMKA: ILUSTRÁČNÁ

Človek, stvorený Bohom, má v sebe túžbu po niečom, čo je *sacrum* (sväté), čo ho prevyšuje a zároveň naplňa. Vyjadruje svoj vzťah k Bohu spôsobom, ktorý nazývame uctievanie, alebo kult. Tvorí vzťah medzi Bohom a človekom, pričom iniciatíva vo vzťahu pochádza od Boha. Svätý Augustín to vystihol takto: „Nespokojné je srdce naše, kým nespočinie v tebe Pane.“

Kult úcty rozlišujeme ako *Cultus latria* (kult adorácie) – je to najvyššie vzdávanie úcty, ktorá prináleží jedine Bohu. Prejavuje sa pri slávení svätej omše a svätým prijímaním, ale aj adoráciou Ježiša Krista v Najsvätejšej sviatosti. *Cultus hyperdulia* (kult zvláštnej úcty) – ním si uctievané Pannu Máriu. Ctíme si ju zvlášť, na rozdiel od ostatných svätých, ale nevzdávame jej takú úctu ako samotnému Bohu. Uctievané si ju ako matku Pána Ježiša, ktorá sa pod krížom stala matkou nás všetkých. *Cultus dulia* (kult úcty) – **úcta k svätým**. Dôvodom úcty k nim je ich spoločenstvo – život s Bohom. Príklad svätých nás môže viesť k väčšiemu uctievaniu Boha a zároveň sú nám vzorom, že svätosť je pre všetkých, a preto nie je vyhradená len vyvoleným.

Katechizmus o svätosti hovorí takto: „*Všetci veriaci v Krista akéhokoľvek stavu a postavenia sú povolani k plnosti kresťanského života a k dokonalosti lásky.*“ *Všetci sú povolani k svätosti: „Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Mt 5,48) (KKC 2013).*

Úcta k svätým sa začala v prvých storočiach po Kristovi a súvisela s úctou k mučeníkom, ktorí sú uctievaní ako *martyros* (svedkovia). Svätý Martin z Tours (4. storočie) patrí medzi prvých svätcov, ktorých nazývame *confessores* (vyznávači), teda tí, ktorí neboli mučeníkmi. Dôvodom ich „povýšenia na oltár“ bola *vox populi* (povešť svätosti), teda svedectvo spoločenstva veriacich o svätosti konkrétnej osoby. Neskôr sami biskupi putovali k hrobom svätých, kde čítali ich životopisy a podávali sa svedectvá o zázraku na ich príhovor. Boli to neskôr biskupi, ktorí schválili kult svätých a zároveň dali súhlas na exhumáciu, prenesenie pozostatkov na dôstojnejšie miesto pre verejnú úctu, najmä do kostolov.

Od 13. storočia je kult svätých v Cirkvi vyhradený len pápežovi. Pápež Gregor IX. (1227-1241) nariadil bulou, že „nikto nesmie byť uctievaný ako svätý bez pápežského dovolenia.“ Právny inštitút so

všetkými požiadavkami na proces kanonizovania svätých, ako ho poznáme dnes, sa začal budovať postupne od 15. storočia.

Súčasný stav **procesu vyhlásenia za svätých** – kanonizovania má dve fázy. V prvej fáze je to proces blahorečenia a v druhej fáze proces svätorečenia. Na začiatku procesu beatifikácie (blahorečenia) stojí biskup, z ktorého diecézy pochádzal „Boží služobník“. Tento zriadi komisiu, tzv. *inquisitio diocesana* (diecézne skúmanie), ktorá postupuje podľa rôznych právnych procesných usmernení. Jej úlohou je zhromaždiť všetko o živote a pôsobení daného kandidáta na blahorečenie. Kritériom na otvorenie takéhoto procesu je vždy povest svätosti. Po ukončení diecéznej fázy je celý spis odovzdaný na posúdenie Kongregácii pre kauzy svätých do Ríma. Tam prebieha „súdny proces“, kde vystupujú okrem rôznych expertov najmä *promotor fidei* (predkladateľ), *advocatus diaboli* (žalobca) a *advocatus Dei* (obhajca). Predkladateľ predkladá kandidáta ako vzor hodný nasledovania. Žalobca poukazuje na niečo, čo by sa dalo kandidátovi vytknúť. Úlohou obhajoby je dostatočne vyvrátiť akúkoľvek námietku. Kongregácia pre kauzy svätých celý spis preskúma, prípadne požiada o jeho doplnenie, alebo ho odporúča ďalej, či celkom zamietne.

Beatifikácia – blahorečenie (z lat. *beatus* – blažený) je vyhlásenie človeka za blahoslaveného. Znamená potvrdenie, že daný človek sa nachádza v Božej blízkosti a môže sa prihovárať u Boha. Noví blahoslavení sú už v miestnej cirkvi považovaní za svätých, ale ešte nie sú zapísaní do zoznamu svätých univerzálnej cirkvi. Podľa starodávnej tradície sú títo blahoslavení vyobrazovaní a patrí im verejná úcta, ako aj ich ostatky sú predkladané k verejnej úcte. Pre lokálnu cirkev je zároveň stanovený aj liturgicky sviatok slávenia nového blahoslaveného. Sú dovolené pobožnosti a modlitby k novému blahoslavenému. Pre potvrdenie hrdinských cností kandidáta na blahorečenie sa vyžaduje nad-

prirodzený jav – zázrak, ktorý sa udial na príhovor Božieho služobníka. Najčastejší prípad zázraku je mimoriadne uzdravenie z choroby, ktoré je nevysvetliteľné vo svetle vedy. Okrem toho pri mimoriadnom uzdravení sa čaká istý čas, či sa choroba nevráti.

Keď sú blahoslavení „kanonizovaní“, stávajú sa svätými a ich úcta sa rozšíri pre celý svet. Svätorečenie je vo väčšine jazykov sveta pomenované slovom **kanonizácia**. V Západnej cirkvi preto hovoríme o kanonizovaní svätých. Vo Východnej cirkvi sa používa pomenovanie glorifikácia, čo znamená svätorečenie svätého, teda „prícišlenie“ (započítanie) osoby do zástupu svätých. Katechizmus o svätorečení hovorí nasledovne: „*Keď Cirkev svätorečí (kanonizuje) niektorých veriacich, čiže keď slávnostne vyhlasuje, že títo veriaci hrdinsky praktizovali cnosti a vo svojom živote boli verní Božej milosti, uznáva moc Duchu svätosti, ktorý je v nej, a udržiava nádej veriacich tým, že im ich dáva za vzor a za orodovníkov.*“ (KKC 828) Pre svätorečenie kandidáta sa vyžaduje ďalší zázrak, ktorý sa udial po jeho blahorečení (ak pápež nerozhodne inak). Kandidátov na blahorečenie a svätorečenie schvaľuje v konečnej fáze pápež.

Čo je svätosť? **Svätosť** je osobná dokonalosť, ku ktorej je pozvaný každý. Byť svätým znamená byť normálnym človekom, ktorý si zodpovedne plní svoje stavovské povinnosti, žije v neustálom zápase so sebou samým a svojimi hriechmi. Vie však, že bez Boha to nedokáže. Svätosť je celoživotný proces. Istý filozof poznamenal: „Azda najväčším nešťastím je nebyť svätým!“

Nech blízkosť Boha raz naplno zažijeme v nebi, v spoločenstve Jeho samého a tolkých svätých! ■

TIP NA KNIHU

TEXT: ZUZANA PAVLISOVÁ

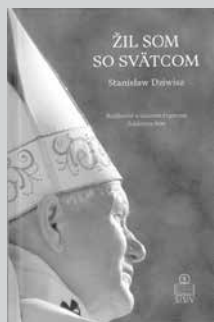

Svedok nádeje

George Weigel

Aby sme spoznali svätých Jána Pavla II. a Jána XXI-II. a mohli sme sa od nich učiť, ako správne žiť, môžeme siahnuť po knihách pri-

bližujúcich ich životy. George Weigel v Svedkovi nádeje prináša podrobný životopis Jána Pavla II. Vďaka rozhovorom s mnohými ľuďmi blízkymi Svätému Otcovi, a aj s ním samým, ukázal život Karola Wojtyły v detailných súvislostiach dejinných udalostí. Ako bol nimi ovplyvnený on a ako vo veľkej miere sám menil dejiny a ľudí. Vďaka tomuto životopisu sa dá pochopiť jeho prívlastok Ján Pavol Veľký. ■

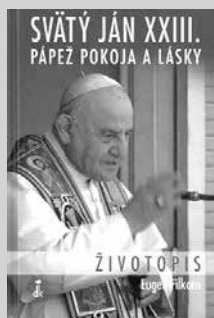

Žil som so svätcom

Stanisław Dziwisz

Žil som so svätcom od Stanisława Dziwisza nám približuje súkromné spomienky súčasného krakovského arcibiskupa na Jána Pavla II. Dziwisz pri ňom

stál ešte skôr, ako sa stal pápežom. Spomienky doplnil taliansky novinár s poľským pôvodom Gian Franco Svideroschi. Spoznáme spôsob, akým pristupoval k svojmu pontifikátu, k Cirkvi, k ľuďom. S pokorou, láskou, zjednocovaním a prinášaním nádeje. ■

Svätý Ján XXIII. Pápež pokoja a lásky

Eugen Filkorn

Spoznať svätého Jána XXIII. po viacerých stránkach môžeme na základe životopisu od Eugena Filkorna *Svätý Ján XXIII. Pápež pokoja a lásky*. Okrem podrobností jeho života a jeho základného poslanstva si môžeme prečítať aj jeho vlastné záznamy z duchovných denníkov, listov, kázni. ■

Poznali sme sa po mene

TEXT: KATARÍNA LAČNÁ

Som čerstvá absolventka Cirkevného gymnázia Štefana Mišíka a navždy budem ďakovať Bohu, že v našom meste existuje takáto škola a ja som mohla v nej študovať.

Mnohokrát sa žiaci aj ich rodičia nechávajú v jednej z najdôležitejších chvíľ života – výber strednej školy – ovplyvniť názormi ľudí, ktorí majú od pravdy príliš ďaleko. Neuvedomujú si dostatočne, že už nie oni, ale hlavne priatelia a ľudia, s ktorými sa budú ich deti v škole stretávať, budú mať veľký vplyv na ich ďalší osobnostný rozvoj, názory, charakter...

Za kvalitnú školu považujem iba takú, ktorá mi môže v plnej miere poskytnúť vedomosti, ktoré potrebujem, v ktorej môžem naplno rozvíjať všetky talenty, ktoré som od Boha dostala, a ktorá ma pripraví nielen na ďalšie vzdelávanie na vysokej škole, ale na celý život, ktorý ma čaká – na dospelosť.

Kvalita výučby u nás sa naozaj líši od ostatných gymnázií. Niekedy som totiž mala pocit, že študujem na súkromnej škole. Trieda nepraskala vo švíkoch, a tak sa učiteľ mohol venovať na hodinách hoci aj každému osobitne, čo bolo výhodné hlavne pri príprave na maturitu.

V našej škole nikto nie je súčasťou veľkého davu, ale každý každého pozná po mene. Poznáme navzájom svoje talenty a dary, a tak môže každý z nás rozvíjať to, v čom je dobrý. Za takéto „nadštandard“ platia rodičia na súkromných školách ťažké peniaze... O študijných výsledkoch študentov svedčia ich víťazstvá nielen v krajských, celoslovenských, ale aj celosvetových súťažiach a taktiež aj vysoké percento úspešnosti prijatia na vysoké školy. Ale to ľudia akosi nechcú počuť...

Ako som už napísala, za kvalitné vzdelávanie považujem také, ktoré ma pripraví na dospelosť. Škola nemá dať mladému človekovi iba vedomosti. Ona mu má ukázať, ako žiť a ako sa stať ozajstným charakterným človekom. To, čo si najviac cením na svojich učiteľoch je, že mi okrem množstva vedomostí odovzdali oveľa viac. Svojím vlastným konaním a správaním ma naučili, čo je v živote najcennejšie.

Uvediem zopár príkladov:

Keď som stretávala svoju učiteľku každú stredu na adorácii vo Farskom kostole, učila ma tým milovať Ježiša a často zotrvať v modlitbe a poklone. V škole z nej vyžarovala láska a добрota. Vedela som, že Ho veľmi miluje a nemusela mi o ňom ani nič povedať. Stačil iba jej príklad...

Keď som pozorovala ďalšiu svoju pani učiteľku, s akou láskou a múdrosťou sa stará o svoje deti i mňa tým učila, ako byť raz dobrou matkou. A to je snáď dôležitejšie než čokoľvek iné...

A koľkokrát nám naši učitelia dávali cenné rady do života! Iba tak, z lásky. Boli spravodliví, láskaví, plní pochopenia, súcitu, dobroty... Nie, neprehanám. Bolo to tak. Myslím, že moji spolužiaci by tu vedeli doplniť mnoho iných situácií, keď im naši učitelia boli veľkým príkladom...

Škola ma utvrdila v presvedčení, že je tu niečo, čo si vyžaduje našu najväčšiu pozornosť – je to duša človeka. Mám pocit, že rodičia dnes pri výbere školy málo myslia na dušu svojho dieťaťa. Chcú, aby ich dieťa malo všetko možné, ale na to najdôležitejšie zabúdajú... „*Veď čo osoži človeku, keby aj celý svet získal, ale svojej duši by uškodil?*“ (Mk 8,36) Ďakujem svojim rodičom, že im záleží na mojej duši a na duši môjho brata viac ako na hocičom inom...

Pane Ježišu, ďakujem Ti, že som mohla študovať na Cirkevnom gymnázium Štefana Mišíka. Ďakujem Ti za krásne štyri roky, na ktoré snáď nikdy nezabudnem. Vďaka Ti, že si mi dal učiteľov a priateľov, cez ktorých si žiaril Ty sám. Prosím Ťa za všetkých rodičov, aby sa pri výbere strednej školy pre svoje dieťa rozhodovali múdro a aby pamätali na to, že ak budú najprv hľadať Božie kráľovstvo, všetko ostatné dostanú navyše... (Mt 6,33). ■

Naša pomoc Alžbetákom

TEXT: MATÚŠ OLEJNÍK • SNÍMKA: ARCHÍV ŠKOLY

Dnešní stredoškólači sa venujú mnohým veciam. Niektorí si popoludní zahrajú futbal, iní chodia do umeleckých škôl. Rozvíjajú sa vďaka starostlivosti svojich rodičov. Skúsili ste si už predstaviť situáciu, že na vás rodičia „zabudli?“

Matúš medzi malými alžbetákmi

Alžbetka je krízové stredisko pre deti, na ktorých sa akosi zabudlo. My, stredoškólači z Cirkevného gymnázia Štefana Mišíka v Spišskej Novej Vsi, sa svojimi návštevami snažíme ukázať týmto deťom radosť zo života. Naša služba „alžbetákom“ začína poobede od pondelka do piatka, práve vtedy, keď sa odhodlajú nazrieť do učebníc a zošitov. Každý deň je pre nich iný a deň po dni spoznávajú ľudí, ktorí ich chodia ochotne, hoci občas i trochu unavení, doučovať. S istotou môžeme poznamenať, že vždy je s nimi - tak či onak - veselo. Niekedy mám pocit, že dve hodiny prejdú ako dve minúty. Deti si často medzi nami hľadajú priateľov a často vzniká medzi gymnazistami a „alžbetákmi“ isté puto, ktoré sa nedá kúpiť falošnými úsmevmi, ale dá sa získať úprimným slovom a úprimnou túžbou milovať iných. Priateľstvá, ktoré sú tam vytvorené, nepoškodí asi žiadna ľudská zbraň a neohlodá ich ani čas. Čím častejšie tam chodievame, tým viac sa stávame ich bratmi a sestrami a tým viac dokážeme pochopiť

silu alebo slabosti týchto detí. V piatok sa spolu s „alžbetákmi“ a niektorými bývalými absolventmi gymnázia zúčastňujeme na detskej svätej omši v Malom kostole. Najkrajšie je, keď si „alžbeták“ vyberá svojho kamaráta, pri ktorom bude počas celej svätej omše, ktorý ho odprevadí do kostola a zasa späť.

Okrem týchto pravidelných stretnutí sa konajú ešte špeciálne, napríklad oslava na svätého Mikuláša. Prichádzame veľmi radi. Každý rok si nielen my, ale aj iní všimajú, ako sa deti láskavo podelia s nami o čokoládu alebo inú sladkosť, ktorú dostali. „Tí, čo majú najmenej, najviac rozdávali...“

V krízovom stredisku Alžbetka majú deti ešte mnoho rôznych akcií: karneval, viaceré detské predstavenia a v neposlednom rade aj *Ples alžbetákov*. Aj vďaka pozvaným kamarátom a iným pomocníkom zanecháva v deťoch veľkú radosť

Častokrát prežívame s deťmi ich trápenie. Áno, aj oni majú strach a obavy, čo si o nich ľudia pomyslia, keď ich tam, v krí-

zovom centrevidia. Hlavne starší, ktorí si už uvedomujú, čo sa s nimi stalo a kde sú. Zvláštne je to, že práve človek, ktorý dostal veľa kopancov od života, je ten, čo nás posúva vpred a svojimi postrehmi a názormi stále udivuje okolie.

Do každého príbehu jednotlivé postavy vstupujú i odchádzajú a ináč to nebýva ani v Alžbetke. Mnohí z nich sa vracajú domov k rodinám radi, no niektorých čaká po príchode späť nový kríž a starosti.

Viem, že každého z nás majú deti už dávno uložené do svojej pamäte a ostávajú tam, aj keď sa už možno s nimi už nikdy nestretieme.

Niekedy sa pýtam sám seba, čo týmto deťom môžeme dať okrem toho, že s nimi urobíme úlohy? Odpoveď je pre mňa dnes jasná: NÁDEJ. Nádej pre nový zajtrajšok. A čo nám ponúkajú „alžbetáci?“ Niet dostajúcich slov na opísanie darov. Ostávajú hlboko v nás. Pevne verím, že čas, ktorý obetujeme pre dobro iných, nikdy nebude stratený. ■

Stretko v nebi alebo 10 krokov ku svätosti podľa Sv. Otca Františka

TEXT: VERONIKA ČUJOVÁ • FOTO: ILUSTRÁČNÉ

„Svätosť je, svätosť je to, po čom túžim. Svätosť je, čo potrebujem. Svätosť je, svätosť je to, čo chceš odo mňa Ty...“ spievame v jednej piesni. Takto by malo spievať naše srdce každý deň. Ráno sa prebudiť s úmyslom aspoň o kúsok sa priblížiť k nebu. Veď byť svätým – to je cieľ nášho pozemského putovania, je to niečo také samozrejmé, „praobyčajné,“ že to chce Boh od každého. Keby to nebolo možné, nežiadal by to od nás.

Neklamem Vám. Aj Sv. Otec František sa nám v deň slávnosti Všetkých svätých 1. 11. 2013 napoludne prihovril: „**Svätí nie sú nadľuďmi ani sa nenarodili ako dokonalí. Sú ako my ako každý z nás. Sú to ľudia, ktorí skôr než dosiahli nebeskú slávu, žili normálny život s radosťami a bolesťami, námahami a nádejami.**“ Ďalej dodáva: „**Byť svätými nie je privilégiom niekoľkých... je to povolanie pre všetkých. Všetci sme preto pozvaní kráčať cestou svätosti.**“

Toto povzbudenie k nám prichádza v čase, ktorý je veľmi vzdialený „dušičkovému“ obdobiu, ale svätosť je predsa

celoživotným programom, a nie výsadou ôsmich dní v roku.

Nebol by to náš sv. Otec František, keby podstatné veci nesformuloval tak jednoducho, aby sme to nemali šancu zabudnúť. Rady nášho najvyššieho duchovného vodcu dýchajú jeho pokorným duchom a znejú takto:

1. Spoznaj Božiu lásku a nasleduj Boha celým svojim srdcom.
2. Venuj svoj život službe iným.
3. Utrpenie a protivenstvá znášaj bez nenávisti.
4. Maj radosť v srdci a odovzdávaj ju aj ostatným.

5. Modli sa.

6. Ži podľa blahoslavenstiev (Mt 5,3-12).
7. Maj jednoduché a pokorné srdce.
8. Buď milosrdný, nie násilnícky.
9. Trp s trpiacimi, raduj sa s radujúcimi.
10. Buď tvorcom zmierenia a pokoja.

Držím vám všetkým palce, aby sme našli spôsob, ako naplňať konkrétnymi skutkami jednotlivé rady vo svojom živote.

Odporúčam si vlastnoručne prepísať tento zoznam a zavesiť ho na chladničku alebo vložiť do peňaženky, prilepiť nad posteľ, strčiť pod obrus..., aby bol na očiach.

Teším sa na nebo. Strenime sa tam! ■

Svätí v živote mladých - anketa

TEXT: MÁRIA ČUJOVÁ

Pri príležitosti svätorečenia pápežov Jána Pavla II. a Jána XXIII. sme oslovili mladých, aby nám povedali, ktorých svätcov obdivujú, ktorí ich svojim životom najviac oslovili, či ku komu sa modlia. Prinášame vám niekoľko zaujímavých odpovedí:

Pápež Ján Pavol II. svojou obrovskou láskou a úsmevom dokázal zmeniť svet. A ja túžim svojou láskou a svojim úsmevom zmeniť život aspoň jednému človeku - urobiť ten jeho život šťastným, takže svätý Ján Pavol II. je pre mňa tým najvhodnejším príkladom. (Alica V., 21)

Svätej Terézie z Lisieux sa raz niekto spýtal, či im bude po smrti pomáhať z neba. Ona odpovedala, že nie, z neba nie, ona zostúpi na zem. A táto veta vo mne rezonuje. Tak veľmi nám chce ona, ale i ostatní svätí pomáhať, len ich treba poprosiť. Sú tak blízko nás! Keď som o svätej Terézii čítala knihu, zaskočilo ma, že mala rovnaké problémy ako ja a pochopila som ešte viac, ako mi je blízko. Cítim jej pomoc. (Lucka G., 18 rokov)

Svätý, ku ktorému sa špeciálne modlím, je sv. Dominik Savio, po ktorom mám birmovné meno. Je mi vzorom služby miňštranta. Je mojím patrónom, vzorom bezpodmienečnej oddanosti svojmu priateľovi

Ježišovi, príkladom znášania nespravodlivých obvinení a úprimných, hlbokých a pokorných vzťahov. (Lukáš F., 19)

Ján Mária Vianney nie je len patrónom kňazov, ale aj môj birmovný patrón. Oslovila ma jeho viera v Božiu prozreteľnosť. Vedel sa odovzdať Bohu. Ako študent mal problémy v učení, ale Boh z neho chcel mať kňaza, a tak sa ním aj stal. Ako kňaz mal na starosti deti zo sirotinca a ich vychovávateľky. Neraz sa stalo, že nevedeli, čo budú na ďalší deň jesť, ale Boh im vždy poslal niekoho do cesty. „V okamihu posledného súdu nás asi najviac vystraší poznanie všetkého toho, čo Boh vykonal pre našu spásu.“ Pán nás žehná a stará sa o nás. (Dominika Š., 22)

Mám veľa priateľov z radov svätých, ale najčastejšie sa modlím k sv. Júdovi Tadeášovi. Pomáha mi v každom čase a v každej potrebe. Je to skvelý orodovník u Pána a ešte ani raz nezostala moja modlitba nevy počutá. (Katka L., 19)

Najviac obdivujem Ježiša, celý Jeho život, konanie, každé slovo a aj preto, že o ňom a Jeho živote sa môžem najviac dozvedieť cez Sv. písmo a cez modlitbu. Čo sa týka iných svätých, oslovil ma život sv. Pátra Pia (odovzdanosť Bohu aj v utrpení a duchovných bojoch), sv. Františka z Assisi (jeho odvaha, poslušnosť a láska k prírode), sv. Márie Goretti (vzor čistoty a odvahy) a neviem, či sa rátajú aj blahoslavení, ale určite aj Matka Tereza a jej láska k tým najbiednejším. (Viki V., 18)

Ešte v základnej škole som si prečítal knihu *A diabol pred ním kapituloval* od W. Hunermana. Bol to životopis sv. Jána Márie Vianneya. Odvtedy som tú knihu čítal stále dookola. Bol som fascinovaný svätosťou arského farára, pokorou a jednoduchou inteligenciou plnou humoru. Tento svätec ma svojimi slovami, postojmi, ale predovšetkým životom vie vždy veľmi dojať a motivovať k väčšej odvahe svedčiť o Kristovi. Vždy bude mojou inšpiráciou v čnosti pokory, miernosti a svätej jednoduchosti, tento „farár z Arsu“. (Dávid L., 24)

Bohoslužobný poriadok vo farnosti Spišská Nová Ves

	Farský kostol	Malý kostol	Sídliisko Mier
Pondelok	6:45 18:30 *	6:00	
Utorok	6:45 18:30 *	6:00	17:00
Streda	6:45 12:00 18:30 *	6:00	
Štvrtok	6:45 18:30 *	6:00	
Piatok /okrem prvého/	6:45 18:30	6:00 16:30 deti 19:00 mládež	
Prvý piatok	6:45 18:30	6:00 16:30 deti	
Sobota	6:45 18:30	6:00	
Nedeľa	8:00 9:15 10:30 18:30	6:00 7:30 9:00	8:00 9:15 10:30
Prikázaný sviatok cez týždeň	6:45 8:00 12:00 18:30	6:00 17:00	17:00

	Nemocnica	Dom dôchodcov
Sobota	16:00	
Nedeľa		9:15
Prikázaný sviatok cez týždeň		9:15

Poznámky: *Svätá omša o 18.30 h je počas prvopiatkového týždňa vo Farskom kostole /nie v Malom/ a počas neprvopiatkových týždňov v Malom kostole /nie vo Farskom/.

Sviatosť zmierenia sa vysluhuje pri ranných a večerných svätých omšiach. V prvopiatkový týždeň v pondelok od 17.30 h, v stredu od 10.00 h do 12.00 h a od 17.30 h, vo štvrtok od 17.30 h a piatok od 16.30 h.

Mimoriadne zmeny v programe bohoslužieb budú oznámené na nedeľných svätých omšiach.

Bohoslužby na webe:
www.fara.sk/snv

Kontakty a úradné hodiny

Rímskokatolícky farský úrad

Letná 60

052 01 Spišská Nová Ves

Kancelária: 053/442 27 77

Dekan: 053/446 82 19

www.fara.sk/snv

rk.fara.snv@centrum.sk

STRÁNKOVÉ HODINY

Pondelok - Piatok

09.00 – 11.00 h

15.00 – 16.00 h

Podakovanie za podporu

Vážení čitatelia a dobrodinci!

Ďakujeme za Vašu podporu, ktorú preukazujete farskému časopisu. Výrobné náklady jedného výtlačku sú 0,50 Eur. Slúžia na financovanie základných režijných nákladov a tlače časopisu. V prípade, že máte záujem finančne podporiť tvorbu časopisu, prosíme, nechajte svoj milodar s určením účelu v hoci ktorej pokladničke umiestnenej v kostoloch v správe Rímskokatolíckeho farského úradu v Spišskej Novej Vsi alebo ho zašlite na účet úradu: 3159552257/0200 VÚB SNV.

Nech sám Pán odmení Vašu ochotu podporiť dielo, ktoré napomáha formovaniu a zjednocovaniu farskej rodiny a slúži Bohu na chválu. Úprimne ďakujeme.

Redakcia

Vydal: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi pre vnútornú potrebu. **Internet:** www.fara.sk/snv **E-mail:** rk.fara.snv@centrum.sk **Redakcia:** Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi, Letná 60, 052 01 Spišská Nová Ves. **E-mail redakcie:** farskarodina@gmail.com. **Zodpovedný odborný garant:** PaedDr. ThLic. Anton Mišek. **Šéfredaktorka:** Ing. Viera Kubovčíková **Redaktori:** Mgr. Pavol Garbiar, Ing. Iveta Mitříková, Mgr. Mária Čujová, Mgr. Monika Dobrovská, Ing. Gabriela Mitříková, PhDr. Lucia Smolejová, ThLic. Marián Majzel, Mgr. Zuzana Pavlisová, PhD. a externí spolupracovníci a dopisovatelia. **Imprimatur:** Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, RKBÚ v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule, prot. č. 1 107/11/Mj/15. 6. 2011. **Registrácia:** Ministerstvo kultúry SR, registračné číslo EV 4371/11. **Náklad:** 1300 ks. **Sadzba a grafická úprava:** Ing. Peter Hamrák **Technické spracovanie:** Tlačiareň Progrup. **Texty neprešli jazykovou úpravou. Nepredajné.** Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. **Dátum vydania:** 27. 6. 2014. **Uzávierka budúceho čísla je 31. 7. 2014. Príspevky zasielajte do termínu uzávierky na e-mailovú adresu redakcie farskarodina@gmail.com.**

Pán je môj Pastier

(Ž 23)

Pán je môj pastier, nič mi nechýba:
pasie ma na zelených pašienkach.
Vodí ma k tichým vodám,

dušu mi osviežuje.

Vodí ma po správnych chodníkoch,
verný svojmu menu.

I keby som mal ísť tmavou dolinou,
nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou.

Tvoj prút a tvoja palica,
tie sú mi útechou.

Prestieraš mi stôl
pred očami mojich protivníkov.
Leješ mi olej na hlavu
a kalich mi naplnáš až po okraj.
Dobrota a milosť budú ma sprevádzať
po všetky dni môjho života.
A budem bývať v dome Pánovom
mnoho a mnoho dní.

Snímka: Matej Bazár

Príspevky, postrehy a námety do farského časopisu Farská rodina posielajte na e-mailovú adresu: farskarodina@gmail.com.

Milí priatelia,

verím, že čítať knihy Vás naozaj baví. Pripravila som si pre Vás zopár úloh z knižiek určených práve pre Vás z pera nášho Novoveštana, pána spisovateľa, Petra Karpinského.

Knihy **Rozprávky z múzea záhad a tajomstiev** je plná zaujímavých príbehov o veciach, ktoré sú neobyčajné. V jednom z nich sa pán Šalamún snaží rozlúsknuť záhadu futbalového štadióna. Akú? Skúste si o nej krátko prečítať:

„Naši hráči nevedia trafiť loptou do bránky,“ vysvetlil mi teda jasne a stručne tréner futbalového mužstva FC Ofsajd, pán Silvester Kopačka. „Bojím sa, že v tom vám asi nepomôžem. Možno by mali začať viac trénovať, alebo zájsť k očnému lekárovi,“ navrhol som. „V tom to nie je,“ prerušil ma tréner, „hráči zakaždým, keď vyjdú na ihrisko, jednoducho poblúdia. Niekedy sú po zápase takí stratení, že nedokážu trafiť ani späť do šatne. Je to záhada, nevieme, čo s tým. Vy ste naša jediná záchrana, pán Šalamún. Prosím, pomôžte!“

1. ÚLOHA

A je tu úloha pre Vás. Čo bolo príčinou, že futbalisti nevedeli trafiť loptu do bránky?

RIEŠENIE ÚLOH

Správne riešenie úloh napíšete na lístok so spätnou adresou a nalepeným kupónom z farského časopisu Farská rodina 2/2014 a vložte ich do schránky s logom „DETSKÝ KÚTIK“ v Malom kostole. Mená víťazov sa dozviete na detskej svätej omši dňa 12. 9. 2014.

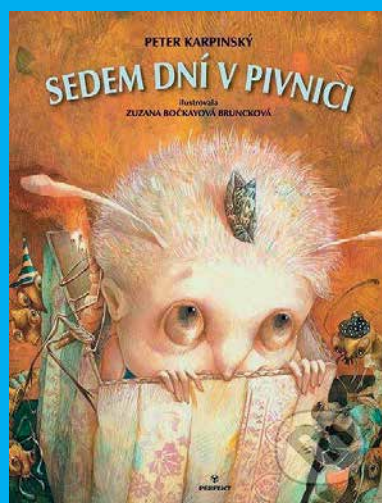
Snímka: Matej Bazár

V knihe **Sedem dní v pivnici** prežíva prašiskriatok Celestín spolu so svojimi priateľmi pri hľadaní stratených rodičov veľa dobrodružstiev. Dokonca stretáva tajomné milé bytosti,

ktoré sa starajú o to, aby všetky kvety a rastliny boli krásne a farebné.

2. ÚLOHA

Ako sa volajú tieto rozprávkové bytosti?

Drahí moji!

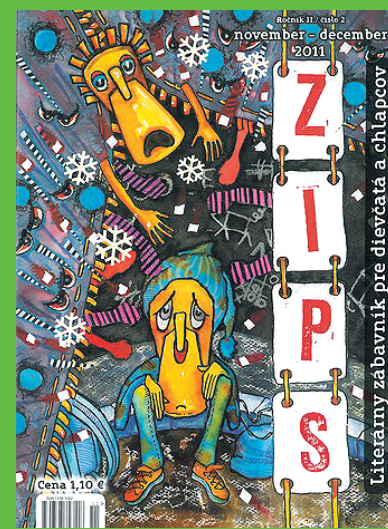
Možno niektorí z Vás radi píšu. Napísali ste už nejakú básničku alebo príbeh? Ak áno, pošlite nám ho. Radi ho zverejníme.

Viete, že existuje časopis, v ktorom sa dá „hrať“ s literatúrou? Neviete? Tak Vám prezradím, že sa volá ZIPS. V tohtoročnom šiestom čísle (máj – jún) časopisu, ktorý si môžete kúpiť alebo nájsť v kniž-

nici som sa dočítala, že existuje súťaž pre talentovaných mladých „básnikov“ či „spisovateľov.“

3. ÚLOHA

Ako sa volá táto súťaž? Skúste sa zahrať na detektíva. Malá pomôcka: začína písmenkom M a končí písmenom „y.“

Pretože sa začali prázdniny, budete mať veľa času na hry, dobrodružstvá a čítanie. Nezapudnite na to, že každý deň skrýva nejedno dobrodružstvo. Mám pre Vás TIP. Vytvorte si **PRÁZDNIŇOVÝ DENNÍK**, do ktorého si budete zapisovať všetky zážitky, vlepovať vstupenky z miest, ktoré navštívite, či kresliť obrázky. A možno aj z Vás raz vyrastú veľkí spisovatelia.

Krásne a požehnané prázdniny Vám želá Vranka Danka